

Twee analoge schatjes

Korg breidt de analoge familie uit met een nieuwe tweeling: de Monotron Duo en de Monotron Delay. Ruud Lekx kon niet wachten om ze te testen.

door Ruud Lekx > ruud@interface.nl

INFO

- **Prijs incl.:**
  - Monotron Duo € 55,-
  - Monotron Delay € 55,-
- **Distributie:** Voerman, 033 461 2908
- **Internet:** www.voerman.nl, www.korg.com

SPECIFICATIES

- **Monotron duo**
- 2 analoge oscillators met individueel instelbare toonhoogte
- X-Mod circuit overgenomen uit de Mono/Poly
- ribbon controller keyboard
- analog filter uit MS-10/MS-20
- external audio-input
- hoofdtelefoonuitgang
- batterijvoeding en ingebouwde speaker

Monotron Delay

- delaytijd- en feedback-instelling
- lfo met driehoek- en blok-golf
- trimpot voor instellen golfvorm lfo
- ribbon controller keyboard met groot bereik
- analog filter uit MS-10/MS-20
- external audio-input
- hoofdtelefoon+o

Dat de originele Monotron een hit van jewelste was, is een understatement. Kopers stonden voor lege winkelschappen en zelfs nieuwe Interface-abonnees die een Monotron als welkomstgeschenk kregen, moesten wachten. Ook Korg zelf was verrast door het wereldwijde enthousiasme en moest de productie flink opschroeven.

Toen de hype van de originele 'tron' was overgewaaid, kwam de grotere Monotribe. Daarna verwachtte iedereen dat het volgende nieuwe analoge kastje van Korg de 'Monotron Pro', 'Polytron' of iets dergelijks zou gaan heten en dat het een 'serieuze' analoge synth zou worden. Dat Korg naar iets groots toewerkte, leek immers wel duidelijk; die kleine kastjes waren slechts plaagstootjes.

Kleintjes

Korg's wegen zijn echter ondoordringelijk. Er komt namelijk geen grote synth, maar twee kleintjes, waarvan eenje een effect-apparaat is. Wie snapt het nog? Zelf vraag ik me af of er ooit nog een echte analoge synth van Korg komt. Er komen meer en meer kleine fabrikanten die zich op dit segment storten, en met het Monotron-concept heeft Korg nu juist iets unieks in handen. Sterker nog: eigenlijk vond ik de Monotribe al iets te 'gewoon'.

Zodra beide nieuwe Monotrons op de deurmat vielen – van welke andere synth kun je dat zo terloops melden? – kon ik niet wachten om ze te testen. Want de originele Monotron ken ik ondertussen vrij goed, en ik was benieuwd wat Korg voor verbeteringen en nieuwe functies zou hebben toegevoegd.

Op het eerste gezicht lijkt er weinig veranderd ten opzichte van het origineel. We hebben nog steeds te maken met een klein plastic kastje op twee AAA-batterijen met een ribbonkeyboard, een behuizing met vijf knoppen, audio-in en -out, en een ingebouwde speaker. Alleen de kleur van de behuizing verschilt: de Duo is blauw in plaats van

zwart, de Delay is zwart met spacy oranje opdruk en heeft een geïnverteerd keyboard.

Monotron Duo

Zoals de naam al doet vermoeden, heeft de Duo twee oscillatoren (en niet een, zoals het origineel). Dat lijkt niet zo'n enorm verschil, zeker niet als je realiseert dat de lfo op deze versie ontbreekt. Het filter is nog steeds aan de MS20 ontleend, maar het leuke aan deze Monotron Duo is de X-Mod-functie, die afkomstig is van een van Korg's andere klassiekers: de Mono/Poly.

Als ik vanuit mijn schrijfspositie mijn hoofd een stukje naar rechts draai, staat daar al een jaar of vijftien een echte Mono/Poly, die inderdaad ook over deze functie beschikt. Weliswaar in een wat uitgebreidere vorm (Sync, X-Mod en een combinatie van beide), te gebruiken met vier oscillatoren en in combinatie met een lfo of envelope generator. We hebben dus perfect vergelijkingsmateriaal.

Crossmodulatie wil zeggen dat je de pitch van oscillator 1 met die van oscillator 2 moduleert. Dat effect lijkt een beetje op de lfo die de pitch moduleert bij de originele Monotron, maar het grote verschil is dat beide oscillatoren hier reageren op het keyboard, waar de lfo een vaste frequentie blijft houden; welke noten je ook speelt. De snelheid van oscillator 2 neemt dus toe naarmate je hogere noten speelt. Zet je de schakelaar op vco1 dan hoor je alleen die, met vco2 puur als modulatiebron. Zet je de schakelaar op vco1+2, dan hoor je ze allebei. De tuning van vco2 gaat trouwens ook mee met die van vco1.

Crossmodulatie is niet echt een subtiel effect, maar daar stond de Monotron toch al niet om bekend. Op lagere snelheid krijg je een smerig pulserende sound, en op hogere modulatiesnelheden prachtig scheurende en atonale klanken, zoals ook een ring modulator ze kan maken. En de Mono/Poly mag dan wel meer mogelijkheden hebben; als ik eerlijk ben, klinkt dit kleine neefje ter grootte van twee knoppen van z'n oom een heel stuk >>

Met het Monotron-concept heeft Korg iets unieks in handen

>> agressiever. Dat komt natuurlijk ook door het super agressieve Monotron-filter en het toch wat slappe Mono/Poly-filter.

Er is verder ook iets belangrijks veranderd aan het keyboard van de Duo. Waar het originele keyboard een echte ribbon slider was (en dus vrijwel niet te gebruiken voor melodieën) heeft deze Duo als extraatje een drukknop achterop, die het keyboard indeelt in enkele zuivere toonladders, zodat je noten altijd kloppen en het daadwerkelijk bespelen van het keyboard een stuk makkelijker is.

Monotron Delay

De Monotron Delay is een wat vreemde eend in de bijt. Het is geen synth, maar ook geen puur effectkastje. Wat we hier hebben is een vco, een lfo, een filter, en een delay. Het is een wat bizarre keuze om aan het effect een vco toe te voegen. Die oscillator is verder niet instelbaar, maar reageert puur op de toonhoogte van het keyboard. Het keyboard is niet chromatisch, maar een ribbon die het hele bereik van de oscillator bestrijkt. De lfo die de toonhoogte van de oscillator aanstuurt, heeft een driehoek en een puls-golf, die je met de bekende schakelaar selecteert, en verder een rate- en intensiteitsknop.

Het filter heeft hier helaas z'n resonance-instelling verloren: alleen de cutoff is instelbaar. Daar was kennelijk geen ruimte meer voor op de behuizing. Aan de ene kant jammer, anderzijds kan de Delay zo ook al genoeg heftig produceren. De delaysectie

zelf heeft een timeregelaar voor de delaytijd en een feedbackregelaar die de output van het filter weer terugstopt in het filter, en zo het aantal en de intensiteit van de herhalingen bepaalt.

Ik ben een groot liefhebber van delays: tape, emmertjesgeheugen en moderne delays staan hier allemaal in de studio, en ik was dan ook heel benieuwd wat dit kleintje daaraan toe zou kunnen voegen. Na een tijdje spelen met de interne sounds en hem als studiodelay op een aux-send van de

mixer te hebben aangesloten, is het antwoord simpel: waanzinnig veel! Het is echt geweldig wat dit kleine ding allemaal kan: van bijna reverb-achtige slapback echo's bij korte delaytijden tot de meest geflipte feedbackfestijnen. Wat dat betreft doet ook de Delay niet voor z'n soortgenoten onder. Je kunt er een partij ongehoorde takkeherrie uithalen. En hoewel hij erg goed is als effect bij andere instrumenten, is de combinatie van interne keyboardgestuurde vco, lfo en feedbackdelay het leukst om allerlei superspacegeluiden te maken. De Delay is misschien wel mijn favoriet uit de hele Monotron-serie en een must voor in de studio.

Conclusie

Nieuwe functies, een beter keyboard en een nog lagere prijs dan het origineel: deze beide nieuwe Monotrons zijn even geniaal als het origineel van alweer bijna twee jaar geleden. Wat moet je daar voor kritiek op hebben? Natuurlijk zou ik wensen dat er bijvoorbeeld cv/gate of midi-inputs op zaten (ik heb zelf talloze originele Monotrons gemodificeerd met een externe cv/gatebox) en uit ervaring weet ik dat ook de output wel wat degelijker zou kunnen (bij mijn eigen Monotron en al twee anderen heb ik een jackoutput aan de speaker moeten solderen, omdat de output los gaat hangen en niet meer werkt). Maar voor die paar tientjes zou elke producer gewoon op z'n minst een Monotron moeten hebben: in ieder geval die geniale Delay. ■

Dit kleine neefje, ter grootte van twee knoppen van z'n oom, klinkt een heel stuk agressiever

HET OORDEEL	
+	<ul style="list-style-type: none"> • enorm veel waar voor je geld • nieuwe ribbon controller op Duo veel bruikbaar • geweldige sound
-	<ul style="list-style-type: none"> • in- en uitgangen blijken fragiel